

زمان تأسیس

انجمن آموزش ریاضی ایران فرار سیده است!

انجمن ریاضی ایران که از جمله رسمی ترین، معتبر ترین و با سابقه ترین انجمن های علمی کشور است، به نظر می رسد می تواند مرجعی شایسته برای امکان سنجی تأسیس «انجمن آموزش ریاضی ایران» باشد

عنایت اله راستی زاده
دبیر ریاضی، شیراز

و حالا هفت سال از آن درخواست می گذرد! هر چند «کمیسیون تخصصی آموزش ریاضی» در سال های اخیر به جمع حدود ۲۰ کمیسیون تخصصی انجمن ریاضی ایران افزوده شده است، اما سؤال اینجاست که «آیا تشکیل کمیسیون تخصصی کافی است؟!»

گستره آموزش ریاضی به عنوان یک حوزه مطالعاتی، خود دارای چندین محور اساسی و زیرمجموعه از قبیل روان شناسی، ماهیت و فلسفه ریاضی، جامعه شناسی، سیر تحول تاریخ ریاضی، برنامه ریزی درسی و ... است و سزاوار نیست آموزش ریاضی با این حوزه گسترده و متنوع، تنها دارای کمیسیون تخصصی در انجمن ریاضی ایران باشد.

تولیت کنفرانس ها و سمینارهای تخصصی آموزش ریاضی، مدیریت و برنامه ریزی یکپارچه واحدهای تحصیلات تکمیلی دانشگاه ها، برنامه ریزی برای حضور فعال در سمینارها و کنفرانس های جهانی آموزش ریاضی، سامان دهی و انتشار خبرنامه ها، بولتن ها و مجله های تخصصی آموزش ریاضی، می توانند تنها بخشی از سرفصل های قابل توجه برای تأسیس «انجمن آموزش ریاضی ایران» باشند.

طرح تأسیس انجمن ریاضی ایران طی بیانیه ای در شیراز و در سال ۱۳۴۹ مطرح شد. آیا بار دیگر شیراز می تواند خاطره ساز باشد و بیانیه پایانی «پنجاهمین کنفرانس ریاضی ایران» (در شهریور ۱۳۹۸) تأسیس انجمن آموزش ریاضی ایران را نوید دهد؟ امید که چنین باشد.

دکترای آموزش ریاضی نام ببریم، سومی کیست!

۲۰ سال پیش جست و جو برای مقاله های اختصاصی آموزش ریاضی (به فارسی) بی حاصل بود. اینک کتاب گزارش های کنفرانس های برگزار شده آموزش ریاضی (چاپی و الکترونیک)، پایان نامه های موجود و ده ها مقاله منتشر شده در مجله ها، پاسخ گوی بخشی از نیاز جست و جو کنندگان شده است؛ هر چند هنوز هم در ابتدای راهیم.

پس از این مقدمه و یادآوری وضع موجود، نوبت می رسد به سخن اصلی و روی سخن با «انجمن ریاضی ایران» است. انجمن ریاضی ایران که از جمله رسمی ترین، معتبر ترین و با سابقه ترین انجمن های علمی کشور است، به نظر می رسد می تواند مرجعی شایسته برای امکان سنجی تأسیس «انجمن آموزش ریاضی ایران» باشد. به طور قطع استادان آموزش ریاضی کشور در جلسه ها، نشست ها و سمینارهای تخصصی ریاضی پیگیر درخواست تشکیل انجمن بوده اند. به طور نمونه در سال ۱۳۹۱، دکتر علی رجالی، نماینده وقت ایران در «کمیسیون بین المللی آموزش ریاضی» (ICMI)، در نامه ای خطاب به رئیس انجمن ریاضی ایران درخواست می کند که این انجمن ابتدا گروه «آموزش ریاضی انجمن ریاضی ایران» را تشکیل دهد و در آن گروه به بررسی امکان تشکیل «انجمن آموزش علوم ریاضی ایران» اهتمام ورزند (خبرنامه انجمن ریاضی ایران، شماره ۱۳۴، زمستان ۱۳۹۱).

از برگزاری اولین «کنفرانس آموزش ریاضی ایران» که در شهریور ۱۳۷۵ در اصفهان برگزار شد، ۲۳ سال گذشته است و اکنون می پرسیم: آیا زمان تأسیس «انجمن آموزش ریاضی ایران» فرا رسیده است؟! ابتدا به وضعیت حال حاضر رشته

دانشگاهی «آموزش ریاضی» نگاهی بیندازیم. ۲۳ سال پیش و در سال ۱۳۷۵، هیچ دانشگاهی از دانشگاه های کشور رشته کارشناسی ارشد آموزش ریاضی نداشت، اما هم اینک چندین دانشگاه معتبر کشور، همچون شهید بهشتی تهران، فردوسی مشهد، شهید باهنر کرمان، علوم و تحقیقات و ... دانشجو می پذیرند و هر ساله در این دانشگاه ها (در مجموع) از بیش از ۱۰۰ پایان نامه مرتبط با آموزش ریاضی دفاع می شود. ضمن اینکه سابقه پذیرش دانشجو در این رشته در بعضی از دانشگاه های نامبرده به ۱۰ سال و حتی بیشتر می رسد و با یک حساب سرانگشتی می توان تخمین زد که حالا صدها دانش آموخته آموزش ریاضی در کشور داشته باشیم.

در دوره دکترای آموزش ریاضی نیز چند سالی است که بعضی از دانشگاه های نامبرده، دانشجو می گیرند و حتی برخی از استادان فعلی، دکترای آموزش ریاضی خود را از همین دانشگاه های کشورمان اخذ کرده اند. هم اینک نیز ده ها دانشجو، آماده دفاع از پایان نامه های دکترای خود هستند. یادمان نرود وقتی اولین کنفرانس آموزش ریاضی برگزار می شد، نمی دانستیم اگر بخواهیم بیش از دو استاد